

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Săbii la expediția foiei pe afară la c. r. postă cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețulu pnenumerării pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 14. ANULU XX.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri străine pe unu 12 1/2 anu 6 fl. Inscrerale se platesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, in 17/29 Februaru 1872.

Parastasu.

Duminica in 13 l. c. s'a serbatu parastasu solemn in memoria fericitului testatoru Emanuilu G o j d u in biserica noastră din cetate in prezența unui publicu numerosu, conformu conclusului congresuale de care facuramu amintire in nrolu trecut.

Motivele și rezultatele passivității.

III Din asemenarea comparativa a opozitiunei passive a ungurilor, croatilor, nemtilor, cehilor și polonilor — cu passivitatea absoluta a românilor ardeleni ori-cine fără preocupatiune s'a potutu convinge, ca imitatiunea a fostu foarte gresita, prin urmare și rezultatele tocmai contrarie.

Cu deosebire amu vedutu ca nici ungurii, nici nemtii, nici cehii și nici polonii nu au mersu cu passivitatea lor până la abstinenerea dela urma, — ci fia-care dintre aceste natiuni s'au folositu de dreptulu electoral si numai de aci incolo au pasitu la o resistintia passiva incependu, ori din afara ori numai in launtru și între paretii parlamentari.

Acést'a o au facutu — de buna séma — din acelu indemn invederatu, ca dintre toate drepturile politice, dreptulu electoral e dreptulu celu mai esentiale — celu mai supremu, de care nici unu cetatienu, care-lu posedu, — nu se poté lapedá.—

Dreptulu electoralu in viét'a constitutionale e aceea, ce e sufletulu in corpulu omului. A nu se folosi de elu, e a nu se folosi de viét'a, a se sinucide, dara sinuciderea e crim'a cea mai mare in contra esistintiei proprie asiá in viét'a politica, cá si in cea fisica.

Comca români ardeleni prin parasirea urnei intru adeveru s'au sinucisu pre sine politicece vomu vedé mai pre largu și mai evidente, cându vomu resume consecintiele sele cele triste urmate din passivitatea absoluta a loru, si vomu vedé ca daunele provenite din acea apucatura precipitata suntu atâtu de enorme, atâtu de afandu taietórie in viét'a nationale și materiale a românilor, încátu nici generatiunea ce va urmá dupa noi nu va fi in stare a le repará pre deplinu iéra încátu vre-o reparare va mai fi cu potintia, acést'a numai asiá se va poté face, deca curendu ne vomu întórce acolo, de unde s'a facutu primulu pasu gresitu. — Unni barbatus de frunte din parlamentulu Austriei, indata ce a observatu, ca chiaru procederea sea dela unu locu incóce a fostu gresita, nu ia fostu rusine a strigá cu voce inalta: Umkehr!

Dara cá se nu preocupámu cu argumentári a posteriore, — sa trecemu cu revist'a noastră mai departe și pre rendu și la celelalte motive, ce au condusu pre passivistii nostri la ténu'ta loru politica:

„Considerándu modulu, in care s'au delaturatu legile dietei transilvane dela 1863—4, modulu in care fu conchiama diéta feudale dela Clusiu din 1865 și diéta din Pest'a la anulu 1866—8, modulu in care diéta Ungariei a tratatu cestiunea uniunei Transilvaniei cu Ungariei, — considerándu mai departe legile aduse in acést'a diéta și impregiurarea, ca prin toate cele amintite se tintéza la stergerea totale a autonomiei Transilvaniei și a celoru mai scumpe drepturi ale noastre, — credu ca nu ni mai remane alt'a, decâtu sa adoptámu pre unu tempu politica passivității absolute.“

Astfelu argumentá propunetoriulu passivității in conferint'a din Merceurea.

Noi concedemu toate premisele acelei argumentári, — dara cu tota resolutiunea denegámu esactitatea conclusului scosu din acele premise. —

Din premisele ce enumera alátea gravamene — dupa parerea mea — nu poté urmá aceea, cá noi sa ne condamnămu la o morle politica, prin care sa perdemu și aceea ce ne-a mai ramasu, — ci din contra urméza mai vertosu aceea, cá noi sa ne reculegemu poteri ce ne-au mai ramasu, sa le intrunimu intr'o falanga de activitate ulterioare, continua, și barbatésca, — sa cautámu pre contrarii nostri politici pre acelu terenu, unde se afla, sa-i opunemu acele arme de operare, de cari se folosescu si ei, — și sa purtámu lupt'a până vomu reusi la eluptarea positionei politice, ce ni se cuvine. —

Ast'a a fostu „modulu“ cu care si-au eluptatu și contrarii nostri positione loru de astadi, — și cu care ne-an scosu de pre o mare parte, a celoru mai scumpe drepturi ale noastre, — iera nu passivitatea absoluta. —

(Va urmá.)

Eveneminte politice.

In diéta din Pest'a se desbate tocma acum legea cea noua electoraie. Desbaterea este viua. Din toate partile casei deputatoru a luat multi deputati cuventulu pentru a aperi și a combate proiectulu regimului. Cu deosebire din partea stanga a parlamentului au cadutu invinuri grele asup'a proiectului, cari toate mergu intr'acolo ca majoritatea presenta a dietei voiesce prin mijlocirea acestui proiectu a se sustiené la putere. Transilvani'a si are partea cea mai nefavorabile in proiectu, pentru ca pre lângu tota starea ei cea misera este pusa intr'o stare exceptionalu in privint'a alegieriloru, încátu se pare ca tier'a acést'a e condamnata a nu mai esí din catuiele feudalistice.

Din Vien'a se scrie, ca ide'a de unu congresu alu slaviloru ierasi se pune la ordinea zilei. Loculu tiénerii congresului in se acum nu se mai cauta afara de monarchia, ci in launtru ei și adeca in Pest'a séu capital'a Croatiei.

In Croati'a se facu schimbári mari in personalulu administrativu, schimbári a căroru insemnătate politica nu se poté ignorá nici decum. Diferintiele escate in urm'a acestor'a in cerouri politice, fiindu ca se atingu de persoane cu graduri mari in armata, voru causá multe greutáti partidei regimului, mai cu séma acum cându au preste scurtu tempu sa se faca alegerile.

Belgiulu a fostu de vre-o câte-va dile teatrulu unor eveneminte insemnate. Unu pretendentu de tron, burbonulu conte de Chambord, carele voiesce a se sui pre tronulu Franciei cá rege cu numele de Henricu alu V. s'a asiediatu in Antwerpen, metropolea comerciului din acea tíera, unde a atrasu o multime de adoratori ai sei din Francie. La unu banchetu datu de regele in spe s'au și radicatu toastu pentru regele Enrico V. și pentru Pap'a restabilitu in statulu seu papale.

O parte din belgiani privescu cu neplacere manifestatiunile contelui de Chambord și a adoratoriloru lui pre pamintulu loru și reclama dela regimu darea preste confinie a unui óspe, carele respectéza asiá de putienu beneficiulu ospitalității.

Dupa ce au trebuitu sa faca esperint'a cestrista, ca regimulu ultramontanu se pórtu cu prea mare crutiare cátra acestu strainu, și a luat refugiulu la demustratiuni inaintea otelului unde se afla contele cu ai sei. Autoritátele iau mesuri cá sa impedece demustratiunile și oprescu adunári mai numeroase de 5 persoane pre strade. Inse placate

numeroase provóca pre locnitorii cetáției Antwerpen la o adunare poporale. In placate se dice intro altelu: „Drepturile vóstre se nesocotescu in modulu celu mai scandalosu. Cetatienu de omenia nu afla scutintia in organele politice; Chambord, unu strainu, carele si bate jocu de ospitalitatea belgiana este operatu de politie. Déca voiti sa ve aperiți drepturile vóstre veniti cu masele la adunarea.“

Pre vre-o câte-va momente se respandíse scirea ca contele de Chambord, indignatu de demustratiunile cetateniloru antverpiani este decisu sa paraséca cetatea și — Belgiulu. Scirea acést'a fu primita cu bucuria de poporu. Dara din pregatitiele ce le face contele pentru primiri nové de aderintu de ai sei din Francie se vedíu ca scirea acést'a n'a fostu seriósu. Demonstratiunile se si continnara și colegiulu consiliului municipalu s'a adonatu spre a se consultá despre necesitatea convocării gardei cetatenesce.

In Francie se si începí, și inca si in sferele cele mai inalte, resimtierile contra acestor manifestatiuni. La unu prándiu datu de presiedintele actualu alu republicei, la care au participatu mai numai membri din stanga adunării nationale, presiedintele nu si-au ascunsu neplacerea sea fatia cu procederea contelui și a majorității adunării din carea se recrutéza adoratorii regalisti. „Omenii ceru dela mine tariá“ dicea presiedintele, „și-mi imputa ca nu me radimu pre majoritate, dara cându cautu cu majoritatea nu affu decâtu conjuratiune.“

Déca se poté dá credimentu „Opiniunile nationale“, Mac Mahon, carele convine de multe ori cu Thiers, s'aru fi declaratu inaintea consiliului ministeriale, ca elu privesce de rescutori pre toti, cari se inerca a resturná regimulu.

Dupa unu telegramu mai próspetu contele de Chambord a plecatu din Antwerpen la Dortrecht.

Alature cu scirile de mai susu se completámu situatiunea Franciei in se prin urmatórea scire. Se vorbesce despre esistint'a unor negociári între regimulu italianu și Napoleonu (care Napoleonu? nu se sponu). Principele Napoleon se afla in villa Bonaparte la pórt'a pia in Rom'a. Acolo privesce visite fără de a fi observate de lume. De alta parte se dice ca in Parisu agitéza ambasadorele italianu Nigra. Déca va veni Napoleonu ierasi pre tronulu Franciei iá asup'a si a sprigini pre dinastie din Savoia pre tronulu spaniolu, si cine scie nu cumva mai tardiu dupa restauratiunea napoleonidiloru nu se va sui pre tronulu Franciei ginerile lui Victoru Emanuilu, și mai tardiu primogenitul celuia. Umberto in Itali'a, carea mai trebuie completata, Clotilda in Francie, Amadeu in Spania și Pi'a in Portugalia aru fi atât'a câtu cas'a Savoia in fruntea rassei latine. Regele Victoru Emanuela séu Umberto cá imperatu alu natiunei italiene cu vasalii sei in Spania și Portugalia — eata proiectulu negociatiuniloru. (Se non o vero e ben trovato.)

Nu de multu cetiramu in mai multe foi straine despre unu atentatu asup'a lui Bismarck intencionatu din partea unui polonu fanaticu din ducatul Posen. Scirea acést'a o tragu unele diguarie la indoiea din cauza ca tocma acum a avutu o lupta parlamentaria cu ultramontanii catolici in caus'a unei legi pentru inspectiunea scótelor. Incidentulu cu atentatulu aru fi tocmai binevenitu pentru o presiune asup'a opiniunii publice in ajunulu cându legea emintita are sa tréca si prin purgatoriulu casei de susu a parlamentului prussianu, unde partid'a conservativa face semne ca este inclinata a sprigini pre ultramontani in contr'a principelui Bismarck. Cu toate aceste unu individu se afla facticé arestatu și arestarea acést'a a trasu dupa sine calcarea casei unui canonicu din capitolulu cetáției Posen, unde s'au gasitu urmele unei conjuratiuni constatatórie din poloni, feudali și ultramontani. Cer-

Alexandru Dumas scrie sa se poarte mai bine in aceasta afacere, dicandu ca e rentier, ceea ce nu face mult mai inaltu in ochii consciinciosului functionaru, care i acorda acum numai lui cuventulu si onorile cuvenite. Toti acesti oameni erau pre atunci in culmea celebritatii lor, si cu toate acestea numele lor erau necunoscute in apropierea Parisului, pre candu tota lumea le cunosea si le stimá.

— (O aperiare fatala.) Foile americane anuncia urmatoriulu casu singularu: Cunoscutulu membru alu congresului americanu Valandingham, functiona intr'unu procesu pentru ucidere premeditata cá aperiatoriu si sustienú, ca mórtea ucisului a provenitu din intemulare; de óre-ce revolverulu s'a descarcatu, pre candu l'a scosu din busunariu. Unu colegu alu lui Valandingham vorbindu cu densulu pre urma in particularu i spune ca se indoieste in probabilitatea acestei asertiuni; atunci Valandingham i dise:

„Iti voi probá acést'a indata:“

Luá unu revolveru de pre mésa si-lu puse in busunariu. Dupa acea scóse arm'a iute din busunariu, cocosiulu se incurca in haina, pre candu voiá sa demustre faptul, si revolverulu care din nefericire era umplutu, se descarcá. Glóntiele intra in pantecele lui Valandingham si nefericitulu advocatu dovedise cu modulu acést'a probabilitatea asertiunii sale, déra platise in acelasi timpu cu viata acést'a demonstratiune.

— (Unu colaboratoru neasceptatu.) Jurnalulu „Figaro“ din Parisu naréza urmátorea anecdota:

Unu componistu care locuia la St. Cloud, si care se retrasese in timpul resbelului la Parisu, ardea de dorintia sa se întórca cátu mai curendu a casa cá sa-si védia de lucruri. Iritatiunea sea era mare; cáci in grab'a fugii sale uitase o partitura inceputa, in care avea cea mai mare sperantia. Cu anim'a palpitánda elu se apropie de locuint'a sea. Sosesc si o teróre! — Cas'a nu mai exista; unu singuru parete remasese in picioare. Pre candu ochii sei se umplura de lacrimi, elu diaresece in zidu unu dulapu si o cheie in brósca. Si tocmai aci 'si depuseso partitur'a sea. Elu aduce iute o scara, se urca tremuránda si-si gasesce manuscrisulu. Plinu de bucuria pléca la Parisu si voiesce sa-si incerce pies'a acasa la piano. Cátu de mare fú insa mirarea sea, candu gasi partitur'a s'a terminata de o mána stráina si pre pag. din urma aceste vorbe: „Scumpulu meu colegu! Binevoiesce a primi colaboratiunea mea. Déca music'a mea 'ti convine, atunci iéta adres'a mea: Götheplatz 104

Frank-fort la Main. Könnemann, maicstru de capela alu regimentului de linie 22.

*(Armat'a romána) e impartita in 4 divisiuni si consta din 8 regimente de infanteria de câte 3 bataliune si 1/2 batalionu de intregire; 1 compania disciplinaria; 4 bataliune de venatori de câte 4 companii; 3 regimente de cavaleria de câte 4 escadronu si un'a de intregire; 1 regimentu de artileria pedestra si 1 esecuestra, fia-care bateria cu 6 tunuri; 1 compania de pionieri (pontonieri) si 1 despartimentu de trenu; 2 bataliune de geniu de câte 4 companie; 1 compania de meserisesi; 4 escadronu de trenu si 5 de gendarmeria; 1 companie de trupo sanitarie si 1 1/2 batalionu pompieri. Afara de acé'a mai suntu in Románi'a 30 escadronu de dorobanti, cari inca suntu impartiti prin cele 4 divisiuni ale armatei; unu corpu de granitieri cu 16 bataliune de câte 4 companie si 30 bataliune de militia cu câte 6 companie. In resbelu consta fia-care divisiune din 2 brigade de infanteria de câte 2 regimente infanteria, 1 batalionu de venatori, 1 brigade de cavaleria cu artileri'a recruta, 1 batalionu de genii si rezervele corespondentorie. Poterea combatanta se urca la armat'a regularia la 24,632 infanteristi, 4000 venatori, 4099 calareti si 96 tunuri. Bataliunele de granitia numera 32,000 feciori, dorobantii 12,000, calareti si militii'a 30,000 feciori. Armat'a romána consta deci pâna acum din 77,851 feciori, si din barbati de lángra 96 tunuri. Cátu de curendu se va radica la 100,000 feciori bine disciplinati.

*(O noua Dou-Quixotia da!) Providentialulu dela „Albin'a“, in articolulu de fondu alu foiei sale nr. ominusu 13. iéra-si a inceputu a dascali lumea, si inca facia cu acé'a, carui'a elu nici curelele incáltiamintelor nu e demnu a i le deslegá. Numesc pre altii patimasii si simpli, si nu vede sermanulu, ca elu este celu mai patimasu si ca tota sciintia lui este o pura sofistaria! Multi se intréba: ce póte fi caus'a? Unii dicu ca de necesu; altii, ca de temere; iéra-si altii, ca vrea sa suspicione die, si altii in fine, ca vrea sa intimidie die. Póte ca toti su dreptu; daru póte fi si aceea, ca elu providentialu, a inceputu a calcá in urmele vestitului Dou-Quixot, care se luptá cu morile de ventu! — Nu credeti? Priviti numai cele dóu'a caricature din Pricoliciulu seu nr. 7. si lu veti vedé in intrég'a figar'a — Rismus teneatis!

Concursu.

Nimicindu-se alegerea de protopresbiteru la protopresbiteratulu gr. or. rom. din tractulu Siriei (Világos) tienuta in 16 Octobre 1871 — pentru ocuparea postului

de protopresbiteru la acestu protopresbiteratu, cu acést'a se deschide concursu nou.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu urmátorele:

a) Veniturile parochiei protopresbiterale din Siri'a, precum un'a sessiune de pamentu aratoriu, birulu. si tacsese parochiale.

b) Dela preotii gr. or. din tractulu protopresbiteralu, birulu in gráu a) 5 mesuri dela fia-carele preotu.

e) Tacsese stolare a) 1 fl. pentru fia-care sedula matrimoniala.

Doritorii de a concurge pentru ocuparea acestui postu suntu datari a dovedi cu documente valide.

1. Conformu dispuzetiunei stat. org. cumca suntu apti si bine meritati pre terenulu bisericescu, avendu aptitudinea a o documentá cu atestatu din partea juridictiunei diecesane competente.

2. Ca suntu meritati pre terenulu scolariu, literariu, si politicu-nationalu.

3. Conformu decisiunei aduse in sinodulu eparchialu aradanu din anulu 1871 sub numerii 32 si 39. — recurrentii sa dovedéca cumca pre lángra invetiaturile teologice au studiatu sciintiele juridice séu baremu cele filosofice.

Recurentii au a subterne recursele lor instruate cu documentele postite — pâna la 12 Martiu 1872 st. v. adresandu-le si tramitendu-le comitetului protopresbiteralu gr. or tractulu in Siri'a-romána (O. Világos) comitatulu Aradu in Ungari'a.

Datu din siedint'a comitetului protopresbiteralu a tractului Siriei tienuta la 7 Fauru 1872 st. v.

In contielegere cu comisariulu consistorialu

Rrvd. domnu Iosifu Belesiu.

Comitetulu protopresbiteralu alu Siriei

(1—3)

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Februaru 1872.

Metalicele 5%	63 70
Metalicele 5% Maiu si Novemb.	63 70
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 50
Imprumutulu de statu din 1860	103 75
Actiuni de banca	846 —
Actiuni de creditu	348 50
London	112 75
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	80 50
„ „ „ Temisiorene	78 —
„ „ „ Ardelenesci	77 —
„ „ „ Croato-slavone	—
Argintu	111 —
Galbinu	5 34
Napoleonu d'auru (poli)	8 98

Publicatiune.

Domnii actionari ai

Institutului de creditu si de economii

„ALBIN'A“

suntu invitati prin acést'a cu tota onórea la adunarea generala constituanta a societátei nóstre care se va tiené joi in 14/2 Martiu a. c. diminéti'a la 10 óre la Sibiu in localitátile comitetului, strad'a macelariloru Nr. 18, etagiulu I.

OBIECTE DE DELIBERARE:

1. raportulu comitetului;

2. primirea statutului;

3. alegerea Consiliului de administratiune in sensulu § 35. din statute.

Eventualu:

4. A dóu'a emisiune de actiuni.

Biletele de legitimare se scotu la cancelari'a comitetului in diu'a premergátore, cum si in diu'a adunárei pâna la 9 óre diminéti'a.

Sibiu, 22 Februaru 1872.

Comitetulu fundatoriu.